

عنوان مقاله:

نگاهی به نقش و جایگاه نفت در اقتصاد ایران از بعد تاریخی و مولفه های اقتصادی

محل انتشار:

ماهنامه اکتشاف و تولید نفت و گاز، دوره 1401، شماره 197 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

علی طاهری فرد - موسسه ی مطالعات انرژی سبحان

مرتضی غضنفرنژاد - دانشجوی دکتری مدیریت قراردادهای بین المللی نفت و گاز دانشگاه امام صادق(ع)

خلاصه مقاله:

طی سالیان گذشته نفت خام جایگاه پیشین خود در اقتصاد ایران از دست داده است. سهم نفت در تولید ناخالص داخلی در طول بیست سال اخیر از ۲۴ درصد به ۱۴ درصد کاهش یافته است. درآمدهای ارزی صادرات نفت خام جایگاه کمتری در تامین ارز کشور دارند. سهم نفت و میعانات در عرضه ی انرژی اولیه نیز روند کاهشی قابل توجهی داشته است و از ۶۸ درصد به ۵۳ درصد افت کرده است. طی سال های اخیر از اهمیت راهبردی نفت خام در دنیا نیز کاسته شده که دلیل اصلی آن را می توان کاهش سهم نفت در سبد انرژی جهانی و مازاد عرضه ی نفت خام دانست. در این میان سهم ایران از تولید نفت جهانی طی یک دهه ی اخیر کاهش داشته و پیش بینی ها بر ادامه ی این کاهش اذعان دارند. بر این اساس، تغییر نگاه به نفت خام دیگر یک انتخاب نیست، بلکه یک ضرورت است. نتیجه ی قهری کاهش درآمدهای صادرات نفت خام برای تامین ارز کشور و افول اهمیت راهبردی حضور در بازار جهانی نفت خام، توسعه ی مصارف داخلی نفت خام در اقتصاد ملی است. لذا قوانین، مقررات و سیاست گذاری ها بایستی به صورت جدی در این مسیر قرار گیرد. توسعه ی پالایشگاه ها و پتروپالایشگاه ها اعم از کوچک و بزرگ باید به نهضت جدی تبدیل شود تا بتوان از فرآورده های نفتی و محصولات پتروشیمی برای افزایش صادرات غیرنفتی و توسعه ی اقتصاد ملی بهره گرفت. روشن است کارسازی برای توسعه ی واحدهای کوچک در صنعت نفت کشور، گامی موثر در مردمی سازی این صنعت و در نتیجه توزیع عادلانه ی درآمد است.

کلمات کلیدی:

نفت و گاز، پالایشگاه، پتروپالایشگاه، امنیت انرژی، درآمدهای نفتی، تاریخچه ی نفت.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1639462>

